

λόγους. Εἰς τοὺς ποιητικούς τούτους ἀγῶνας, οἵτινες δύνανται νὰ θεωρηθῶσι καὶ ὡς φιλολογικοί, διότι καὶ περὶ ἔργα βραβεύονται κατ' αὐτούς, ἀποστέλλονται πλείω κατ' ἔτος ποιήματα. Ἐν ἔτει 1866 ἀπεστάλησαν 820!.. Ἐν τούτοις σήμερον οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἔχουσιν οἱ ποιητικοὶ οὗτοι ἀγῶνες ἐπὶ τῆς ποιήσεως ἐν Γαλλίᾳ, αἱ δὲ βραβεύομεναι ἐτήσια ποιήσεις εἶνε ἔργα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετριώτατα καὶ πάντῃ ἀσήμενα.

* Κ

Νοημοσύνη καὶ στοργὴ τῶν

ΨΥΛΛΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΡΕΙΩΝ

Οἱ ψύλλοι (ἐπιτραπήτω ἡμῖν ἡ ὀνομασία των) δὲν ἔχουσι μόνον τὴν δεξιότητα τοῦ νὰ πηδῶσι πηδήματα γιγάντια, ἀλλ' ἔχουσι καὶ ἀπίστευτον ἀνάπτυξιν τῶν μυῶνων, πρὸς δὲ τούτοις νοημοσύνην καὶ εὐμάθειαν μεγίστην. Ἰατρός τις (ὁ Dr Charbonnier) διηγεῖται ὅτι κατῳρῆσαν νὰ διδάξωσι ψύλλους περιεργότατα γυμνάσια. Ψύλλος τις μετρίου μεγέθους ζευγνυόμενος εἰς μικρὸν τηλεβόλον ἔσυρεν αὐτὸ εὐκολώτατα. Τὸ τηλεβόλον τοῦτο ἦτο κοῖλον, εἶχε δὲ μέγεθος μὲν ἴσον πρὸς ἡμῖσιν ὄνυχια, βάρους δὲ ὀγδοηκονταπλάσιον τοῦ βάρους τοῦ ψύλλου, καὶ τροχούς, ἐνὶ λόγῳ ἦτο κατὰ πάντα ὅμοιον πρὸς τὰ ἐν χρήσει πολεμικὰ τηλεβόλα, πληρούμενον δὲ πυρίτιδος ἐξεπυρσοκρότει, ἐν ᾧ ὁ ψύλλος οὔτε ἐφοβεῖτο ὑπὸ τοῦ βρόντου οὔτε κἂν ἐταράσσετο. Ἡ δέσποινα τοῦ ψύλλου τούτου ἐφύλαττεν αὐτὸν ἐν θήκῃ ὑπεστρωμένη διὰ βελούδου, ἣν εἶχε πάντοτε ἐν τῷ θυλακίῳ της. Ὅσακις δὲ ὁ ψύλλος ἐπέινα, ἔθετεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονός της, ἐξ οὗ ὁ πειναλὸς ἀπερρόφα ὅσον αἷμα ἤθελε. Ἄλλ' ἀτυχῶς ἐπελθὼν ὁ χειμὼν ἐθανάτωσε τὸ ἀρειμάνιον ζωῦφιον.

Ἄλλος τις (M. Hook) διηγεῖται ὅτι ἄγγλος τις κατεσκεύασεν ἐξ ἐλεφαντίνου ὀδόντος ἄμαξαν μετὰ ἐξ ἵππων, ἄμαξηλάτου, τεσσάρων ἐν αὐτῇ ἐπιβάτων καὶ δύο θεραπόντων ὀπισθεν καθημένων ὅλη δὲ αὕτη ἡ κατάφορος ἄμαξα ἐσύρετο ὑπὸ ἐνός καὶ μόνου ψύλλου. Ὁ συγγραφεὺς τῶν *Αναμνησέων τῶν Παρισίων* (M. Kotzebue) διηγεῖται ὅτι εἶδεν ἐν Παρισίοις ναύτην ἐπιδεικνύοντα διὰ τοῦ μικροσκοπίου ψύλλους οὓς αὐτὸς εἶχε διδάξει. Τούτων δὲ ὁ μὲν ἔσυρεν ἐλέφαντα μικροσκοπικόν, ὁ δὲ ἄμαξαν μεστὴν ἐπιβάτων. Γυνὴ δὲ τις ἔχουσα τοιούτους ψύλλους ὁσακις ἐβλεπέ τινα αὐτῶν καταπεπονημένον καὶ μὴ θέλοντα νὰ ἐργασθῇ, ἀνέσυρε τὴν χειρὶδα τοῦ ἐνδύματός της καὶ ἐπέθετεν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτῆς τὸν καταβεβλημένον ἐργάτην, ὅστις ἀφ' οὗ ἔπινεν ὅσον αἷμα ἤθελε καὶ ἀνεζωογονεῖτο, ἐπανελάμβανε τὴν ἐργασίαν μετὰ μειζονος προθυμίας.

Ἐν τινι δὲ συγγράμματι περὶ τῆς ψυχῆς τῶν ζῴων ἀναφέρεται (ὑπὸ τοῦ Alfred de Nore) ὅτι

ἰταλὸς τις Κουκιάνης ἐπεδείκνυεν ἐν Παρισίοις ψύλλους ἐνδεδυμένους στολὴν στρατιωτικὴν καὶ ἐκτελοῦντας ἐλιγμούς μετὰ πολλῆς εὐστροφίας καὶ τέχνης, ἐτέρους δὲ τινὰς ἀντλοῦντας ὕδωρ διὰ κάδου ἔχοντος μέγεθος ἀνάλογον πρὸς τὰς δυνάμεις τοῦ ἀντλοῦντος ζωῦφιου. Καὶ ἐν Παρισίοις δὲ καὶ ἐν Λονδίῳ ἐθεάθησαν ἄνδρες ἐπιτήδευοι ἐπιδεικνύοντες ψύλλους ἐξασκημένους καὶ διδάσκοντες τὸν τρόπον τῆς ἐκγυμνάσεως καὶ διδασκαλίας αὐτῶν. Φαίνεται δὲ ὅτι εὐκόλως δύναται τις νὰ διδάξῃ τὸν ψύλλον νὰ σύρῃ βάρους ἀναλόγως μέγα, ἐὰν δέσῃ αὐτὸν διὰ λεπτῆς τριχὸς ἢ νήματος μετάξης ἀπὸ τινος στερεοῦ μέρους. Εὐκόλως δὲ δύναται τις νὰ τὸν δέσῃ ἀπὸ τοῦ τραχήλου διὰ θηλειᾶς τῆ βοηθεία βεβαίως μικροσκοπίου. Ὁ οὕτω πως δεδουλευμένος ψύλλος, ἀφ' οὗ ἐπὶ πολλὴν ὥραν μάτην προσπαθῆσῃ νὰ πηδήσῃ, βλέπων τὸ ἀδύνατον τοῦ πράγματος, μεταβάλλει τὰ ἄλματα του εἰς τικτικὸν βᾶδισμα καὶ τότε εἶνε εὐκόλον νὰ τὸν ζεῖξῃ τις. Ἴνα δὲ συνειθῆσῃ ἐντελῶς νὰ βαδίξῃ, νὰ σύρῃ φορτία καὶ νὰ ἐκτελῇ διάφορα γυμνάσια, ἀπαιτεῖται βεβαίως δόσις ὑπομονῆς καὶ ὑπομονῆς οὐ τῆς τυγούσης.

Ληγούσης τῆς 15' ἑκατονταετηρίδος ψύλλος τις κατέστη ἥρωϊς πληθῆδους ποιημάτων. Τὴν δ' ἐπομένην ἑκατονταετηρίδα καὶ τοὶ ὁ Λαφονταίνος ἀνεθεμάτισε τὸν ψύλλον ἀναφωνήσας που:

Ἦ τερπικέραυνε θεε, κεράνυσσον τοὺς ψύλλους!
ἀλλ' ὅμως καὶ μετὰ τὸ ἀνάθημα τοῦτο, οὐδόλως ἐμειώθη ἢ πρὸς τὸ ζωῦφιον τιμὴ καὶ ὑπόληψις τῶν ἀνθρώπων. Μακάριος δὲ ὁ δυνάμενος νὰ συλλάβῃ ψύλλον ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς ἡγαπημένης του φίλης! λέγει που συγγραφεὺς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τὸ δύσμοιρον ζῶον παρευθὺς ἐνεκλείετο ἐν χρυσταλλίνῃ θήκῃ καὶ ἐξηρτάτο ἀπὸ τοῦ τραχήλου ὡς τλίμιον κειμήλιον θεωρούμενον. Πολιτικός τις ἀνὴρ (M. Desbarreaux) διηγεῖται ἐν τινι ποιηματίῳ πῶς ἠχημάλωτευσ ψύλλον, ὃν συνέλαβε ἐπὶ τῆς Μαρτὶν Δελόρμ.

Τῆς ἐρωτοτρόπου ταύτης ἐποχῆς παρελθούσης ἔπαυσαν βαθμῆδὸν καὶ οἱ ποιηταὶ γράφοντες ποιήματα εἰς τοὺς ψύλλους. Ἄλλὰ γίνεται ἔτι μνεῖα αὐτῶν ἐν τῷ Φαύστῳ τοῦ Γκαίτε.

Ἄλλὰ ἐλησημονήσαμεν μικροῦ δεῖν καὶ ἕτερον μάρτυρα τῆς νοημοσύνης τῶν ψύλλων. Ὁ βρῶν Βαλκενάριος ἀποθανὼν τῷ 1852 μνημονεῖται θυμωμάτων πραγμάτων ἐκτελουμένων ὑπὸ ψύλλων, οὓς ἐπεδείκνυε τις ἐν Παρισίοις, κατὰ τὴν πλατείαν τοῦ Χρηματιστηρίου ἀντὶ ἐξήκοντα λεπτῶν. Τέσσαρες τῶν ψύλλων τούτων ἱστάμενοι ὄρθιοι ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν εἶχον ἀνά χειρᾶς ἀκόντιον ἐκ φλοιοῦ λεπτοτάτου μόλις διακρινομένου καὶ ἐξετέλουν διάφορους στρατιωκὰς ἀσκήσεις. Δύο ἕτεροι ἦσαν ἐξευγμένοι εἰς 1. Ἰδ. Ἐστία τόμ Α' σελ 286.

χρυσῶν τετράτρογον ὄχημα μετὰ τοῦ ἀμαξήλατου καὶ το ἔσφυρον εὐκολώτατα καὶ κανονικώτατα. Τρίτος τις ἐκάθητο ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ἠνιόχου κρατῶν μαστίγιον. Πάντα δὲ ταῦτα ἐκινούντο ἐπὶ πλακῆς κατόπτρου λείου. Οἱ φύλλοι οἱ ἐκτελοῦντες τὸ ἔργον τῶν ἵππων ἦσαν δεδεμένοι ἀπὸ τῶν μηρῶν διὰ χρυσῆς ἀλύσειας, ἧτις οὐδέποτε ἐλύετο. Οὕτω πως δὲ ἔζων ἐπὶ δύο ὄλα ἔτη καὶ ἡμισυ, οὐδένος ἀποθανόντος κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα. Ἐτρέφοντο δὲ τιθέμενοι ἐπὶ τοῦ βραχίονος ἀνθρώπου τινός. Ὅποτε δὲ δὲν ἤθελον νὰ περιπατήσωσι καὶ νὰ σύρωσι τὸ ὄχημα, ὃ ἔχων αὐτοὺς ἐλάμβανεν ἀνθρακα καίοντα καὶ τον ἐπλησίαζεν εἰς αὐτοὺς, οὗτοι δὲ θερμαινόμενοι ἐπελαμβάνοντο παραχρῆμα τοῦ ἔργου των.

Ἄλλὰ τί τὸ ὄφελος τῆς νοημοσύνης ἀνευ τῆς καρδίας; Ἐλέγη ὅτι καὶ τὸ σμικρότατον τῶν ζῴων, τὸ κατ' ἐπιφάνειαν ἀχρηστότατον εἰς τὸν ἄνθρωπον, δύναται νὰ μᾶς ἐκπλήξῃ διὰ τῆς ὑπομονῆς του, τοῦ θάρρους, τῆς εὐφυΐας, ἡμεῖς δὲ προσθέτμεν: καὶ διὰ τοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς μητρικῆς στοργῆς. Ἰδοὺ δὲ διατί.

Ἄφ' οὗ ἡ φύλλα γεννήσῃ τὰ ὠά της ἐν τῇ κόνει, ἐντὸς τῶν σχισμᾶδων τῶν σανίδων καὶ τῶν σανιδωμάτων, ἐν τοῖς σπαργάνοις τῶν βρεφῶν, καὶ ἄφ' οὗ οἱ λευκοὶ καὶ διαφανεῖς σκόληκες ἐξέλθωσιν ἐκ τῶν ὠῶν συστρεφόμενοι ὡς μικρά τινα ἐγγελίδια, ἡ μήτηρ μεταγγίζει εἰς τὸ στόμα αὐτῶν τὸ ἐν τῷ σίμυκι αὐτῆς αἷμα καὶ παραχρῆμα διὰ τοῦ διαφανοῦς δέρματος αὐτῶν βλέπει τις χρωματίζμενον ἐρυθρὸν τὸν πεπτικὸν αὐτῶν σωλήνα. Τὴν τροφὴν δὲ ταύτην ἐπορίσθη ἡ φύλλα κεντήσασα τὸ σῶμα ἡμῶν καὶ ἐκμυζήσασα ὄλιγον αἷμα χάριν τῆς ὑπάρξεως τῶν φίλων της.

Μὴ τίς λοιπὸν καταρασθῆι τὸ φέλοστοργον τοῦτο ζωῶφιν, διότι ἐνοχλεῖ ἡμᾶς οὐλὴ ὑπὸ κακίας κινούμενον, ἀλλ' ὑπὸ μητρικῆς, ὡς εἶδομεν, στοργῆς καὶ κατ' ἀνάγκην ὑπὸ τῆς φύσεως βιαζόμενον. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς κεντᾶ, προσέχον μὴ βλάβῃ ἡμᾶς. Καὶ ναὶ μὲν ἔχει κλίσειν τινὰ γαστρονομικὴν, ἀλλὰ δὲν εἶνε οὔτε λαίμαργον οὔτε αἰμοδόρον. Ἄμα κεντήσας ἡμᾶς ὁ φύλλος παραχρῆμα ἀπέρχεται, ὡς συναισθανόμενος τρόπον τινὰ ὅτι δὲν εἶνε καλὴ ἢ πράξις του αὐτη. Πρὶν ἢ δὲ ἀπέλθῃ γαργαλίζει διὰ τῶν ποδῶν του τὰ πέριξ τῆς πληγῆς ἵνα καταπραῦνῃ καὶ ἀποναρκώσῃ τὸ ἐξηρηθισμένον ὑπὸ τοῦ κεντήματός του μέρος. Διατί νὰ ὀνομάσῃ ὁ Αἰνναῖος τὸν φύλλον ἐρηθιστικόν; Τὸν κορειὸν μᾶλλον ἔπρεπε νὰ ὀνομάσῃ τοιοῦτον, τὸν νευτερινὸν τοῦτον τύραννον τῶν ἀνθρώπων. Διότι ναὶ μὲν ἐνοχλεῖ ἐκεῖνον ὧν τὸ αἷμα δὲν εἶνε ἀνάλογον πρὸς τὸ νευρικὸν σύστημα, ἀλλ' ὅμως οὐδόλως ἐξηρηθίζει οὐδὲ βρσανίζει τὴν αὐτοῦ τραυματιζομένους. Ὁ φύλλος δὲν ἔχει τὸ καυστικὸν ἐκεῖνο καὶ δυσῶδες ὑγρὸν τοῦ κορειοῦ.

Ὁ κορειὸς δὲν ἀρκεῖται μόνον εἰς τὸ νὰ ἐκμυζῇ τὸ αἷμα, ἀλλὰ ἐν τῇ πληγῇ ἦν ἀνοίγει ἐγγχεῖ, ἀντὶ τοῦ ἀφαιρηθέντος αἵματος, ὑγρὸν τι καυστικὸν καὶ δριμύ ἐκ τοῦ στόματός του ἐκκρινόμενον. Κακὴ καὶ ψυχρὰ ἀνταμοιβὴ καὶ ἀποζημίωσις! Ἀσίποτε ἐφοβήθη καὶ ἐμίσησεν τοὺς προστύχους καὶ χυδαίους, καὶ τοὺς ἐγγχεῖς τοῦ φωτός. Ὁ κορειὸς καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶνε οἱ κυριώτατοι καὶ οἱ ὀμώτατοι πολέμιοι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ δὲ μοχθηρία αὐτῶν εἶνε τοσοῦτω μᾶλλον κινδυνώδης, ὅσῳ συνοδεύεται αὐτὴ ὑπὸ νοημοσύνης μᾶλλον ἀνεπτυγμένης.

Οἱ κορειοὶ δύναται νὰ ζήσωσι πολὺν χρόνον ἄσιτοι ἕνεκα βεβαίως τῆς ληθαργικῆς καταστάσεως εἰς ἣν ὑπόκεινται τὸν χειμῶνα. Διετήρησεν τις κορειοὺς ἐν ὄλον ἔτος ἐν φιαλιδίῳ κεκλεισμένους, καὶ κατὰ τὸ θέρος ἀνοίξας τὸ φιαλίδιον εἶδεν αὐτοὺς κινουμένους καὶ ἀναζήσαντας.

Ὁ Βαλμόντος Δεμπομάρης διηγεῖται ὅτι περιεργὸς τις θέλων νὰ ἴδῃ πῶς ὁ κορειὸς ἀνακαλύπτει τὴν παρουσίαν ἀνθρώπου, ἐποίησεν τὸ ἐπόμενον πείραμα. Κατεκλίθη ἐπὶ κλίνης κρεμαστῆς καὶ ἀνευ οὐρανοῦ ἐν τῷ μέσῳ δωματίου γυμνοῦ παντός ἐπίπλου, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐδάφους τοῦ δωματίου ἔθηκε κορειὸν, ὅστις καθοδηγούμενος βεβαίως ὑπὸ τῆς ὀσφρήσεως, ἔστη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀμφιρέπων καὶ οἶονεὶ σκεπτόμενος καὶ μελετῶν διὰ τίνος τρόπου θὰ δυνηθῆ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν κλίνην. Τέλος δὲ μετὰ πολλοὺς ἐνδοιασμοὺς ἀπεφάσισε καὶ ἀνέβη εἰς τὸν τοίχον, διὰ τοῦ τοίχου δὲ εἰς τὴν ὀροφήν. Ἄμα δὲ φθὰς ἀκριβῶς ὑπεράνω τῆς κλίνης, ἀφέθη καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τῆς βινῆς τοῦ περιεργοῦ παρατηρητοῦ ἐκθάμβου ἐπὶ τῷ κατορθώματι καὶ τῇ πονηρίᾳ τοῦ κορειοῦ. Καὶ ἄλλα πλεῖστα ὅσα ἠδυνάμεθα νὰ διηγηθῶμεν μαρτυροῦντα τὴν νοημοσύνην τῶν τοιούτων ζωῶφιν, ἀλλὰ χάριν συντομίας καὶ ἵνα μὴ γενώμεθα ὀχληροὶ καταχρόνιοι τῆς φιλομαθείας καὶ τῆς ὑπομονῆς τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, καταλήγομεν ἐνταῦθα τὸν περὶ νοημοσύνης αὐτῶν λόγον ἀναβάλλοντες εἰς ἄλλοτε πλεονά τινα καὶ περιεργότερα. Κυρία Σ*

Η ΚΟΛΑΣΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Ὁμολογῶ ὅτι ἡ κόλασις εἶναι φοβερά. Ὁ κεραιφόρος Διάβολος, οἱ εἰδεχθεῖς δαίμονες, οἱ πολυκέφαλοι ὄφεις, οἱ φλέγοντες δράκοντες, αἱ ἱπτάμεναι γλωσσαι πυρός, αἱ πεπυρωμέναι ἐσχάραι, οἱ ἐκ πετρελαίου ζέοντες λέβητες, ἐνὶ λόγῳ τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον δὲν εἶναι θέαμα παρήγορον οὐδ' εἰς αὐτὸν τὸν μᾶλλον βίγαντα γέροντα, ἀλλ' ἡ κόλασις δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς, δὲν εἶναι διὰ τοὺς Ἕλληνας· ὁ Ἕλληνας ἠξέουρε νὰ οἰκονομήσῃ τὰ πάντα, διότι ἐγεννήθη πολύτροπος ὡς ὁ Ὀδυσσεύς. Κατὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην ἡμέραν, καθ' ἣν αἱ καταχθόνιοι σάλπιγγες διὰ βραγχῶ-